

شرایط سخت کاری زنان به تفاوت جنسی مربوط است از مدت‌ها پیش رد شده، زنان در کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته معتقدند که دلیل رکود جایگاه زنان در امور اقتصادی، سیاسی و فرهنگی روابط اجتماعی بین زن و مرد است و وجود دیدگاه مردانه در مورد شرکت زنان در این زمینه‌هاست نه جنسیت.»

اینگونه بازی‌های جنسی ۷ ریشه‌ها را در نظر متعددی دارند چنانکه می‌تواند به عنوان آن در نقص آموزش و پرورش و نبودن آموزش فنی و حرفه‌ای و عدم دسترسی به منابع آموزشی مطرح کرد. این موارد می‌تواند به عنوان سه وجه کار با زنان در مدام در اصطلاحات با سفت‌نویسی‌های رایج در نظر داشته باشند.

در نظر به تفاوت‌های جنسی و تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی که در بین زنان و مردان وجود دارد، باید به این نکته توجه داشت که در هر جامعه‌ای، نقش زنان و مردان در زندگی و در اقتصاد، به گونه‌ای متفاوت است.

نقش‌های مردانه و زنانه در زندگی و در اقتصاد، به گونه‌ای متفاوت است. در گذشته، نقش مردان در اقتصاد و در زندگی، به گونه‌ای متفاوت از نقش زنان بود. این تفاوت‌ها، به دلیل تفاوت‌های جنسی و فرهنگی است.

نقش‌های مردانه و زنانه در زندگی و در اقتصاد، به گونه‌ای متفاوت است. در گذشته، نقش مردان در اقتصاد و در زندگی، به گونه‌ای متفاوت از نقش زنان بود. این تفاوت‌ها، به دلیل تفاوت‌های جنسی و فرهنگی است.

نقش‌های مردانه و زنانه در زندگی و در اقتصاد، به گونه‌ای متفاوت است. در گذشته، نقش مردان در اقتصاد و در زندگی، به گونه‌ای متفاوت از نقش زنان بود. این تفاوت‌ها، به دلیل تفاوت‌های جنسی و فرهنگی است.

رویکرد سنتی تولید مثل برای نوعی حمایت کارکردگرایانه به کار برده می‌شد و در نتیجه از نقش اجتماعی زن می‌کاست. در دو سر این طیف گروه‌هایی نمایان شدند که از جمله «محافظه‌کاران» ضعف بیولوژیک زنان را به رخشان می‌کشیدند و دستاوردهای سنتی زنان را سزاوارشان می‌دانستند، در برابرشان «لیبرال‌ها» قد علم کردند و ادعای برابری را در برابر زنان مطرح کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند. این دیدگاه، در ایران، چنین دعوایی مطرح شده است که در برابر سنتی و خشونت‌آمیز، به عنوان «سرمایه‌داری» عنوان می‌کردند.

جامعه‌شناسی در یک سخنرانی عنوان می‌کند که اکثر مدیران کارگاه‌های شهری تفکرشان راجع به کار زن مشکل دارد و هنوز فکر می‌کنند آنان ناکارآمدند و در واقع نقش زن را جدا از آنچه می‌بینند که جامعه به آن نیاز دارد.

در حالی که چنین نگرشی هنوز در صحنه جامعه وجود دارد، برخی وزارت‌خانه‌ها نیز خواهان کنترل قبول شدگان دانشگاه‌ها هستند تا زنان به برخی از رشته‌ها وارد نشوند و اگرچه در این راه موفق نبوده‌اند اما مانند وزارت اقتصاد و دارایی که تا چندی پیش اعتقاد داشت تنها مردان کفایت و لیاقت لازم را برای حضور در این وزارتخانه دارند در استخدام نیروهایشان دست به گزینش می‌زنند و با حضور زن در اجتماع سلیقه‌ای برخورد می‌کنند و یا تابع این تئوری هستند که حضور زنان در اجتماع دزدی از فرصت‌های خانوادگی است و الگوی مشارکت آنها را برگرفته از چنین تئوریه‌ای پاره‌پاره و متغیر می‌دانند. اما عده‌ای هم دیوارهای بی‌اعتمادی را با گام‌هایی هرچند محدود سست و لرزان کردند، چنان که در سال ۷۲ حضور زنان را هم دوش مردان در رشته‌های فنی و مهندسی مجاز شمرند.

این گام‌ها به تقلید از جوامع صنعتی در داخل شکل گرفت و بی‌تأثیر از منش مازوخیستی برای رسیدن به توسعه نمی‌توانست باشد. در تعریف تازه‌ای که زنان در این زمان برای خود جستجو می‌کردند، عدالتی ایجابی ایجاد شده و مردان مروجی برخلاف اسلاف خود همسران شاغل را ترجیح دادند تا با کمک اقتصادی آنها آسوده‌تر زندگی کنند و از قبل اجتماعی بودن زنانشان وجهه‌ای دیگر کسب نمایند و خانواده معاصر را تشخیصی دیگر ببخشند. این باورهای تازه در حاکمیت هم رسوخ کرد و زنانی از جنس حاکمیت بعد از تجربه انقلاب عنوان کردند که به این نتیجه رسیده‌اند که در اسلام زنان به هیچ‌رو جایگاهی پایین‌تر از مردان ندارند. اما ما را چه می‌شود که سهم زنان شاغل مملکتان تنها ۱۵ درصد است و این سهم در دیگر ممالک دنیا به ۴۵ درصد می‌رسد و هنوز هم فاصله‌ها را برای انکار حضور ضروری می‌بینیم.

در حالی که چنین نگرشی هنوز در صحنه جامعه وجود دارد، برخی وزارت‌خانه‌ها نیز خواهان کنترل قبول شدگان دانشگاه‌ها هستند تا زنان به برخی از رشته‌ها وارد نشوند و اگرچه در این راه موفق نبوده‌اند اما مانند وزارت اقتصاد و دارایی که تا چندی پیش اعتقاد داشت تنها مردان کفایت و لیاقت لازم را برای حضور در این وزارتخانه دارند در استخدام نیروهایشان دست به گزینش می‌زنند و با حضور زن در اجتماع سلیقه‌ای برخورد می‌کنند و یا تابع این تئوری هستند که حضور زنان در اجتماع دزدی از فرصت‌های خانوادگی است و الگوی مشارکت آنها را برگرفته از چنین تئوریه‌ای پاره‌پاره و متغیر می‌دانند. اما عده‌ای هم دیوارهای بی‌اعتمادی را با گام‌هایی هرچند محدود سست و لرزان کردند، چنان که در سال ۷۲ حضور زنان را هم دوش مردان در رشته‌های فنی و مهندسی مجاز شمرند.

این گام‌ها به تقلید از جوامع صنعتی در داخل شکل گرفت و بی‌تأثیر از منش مازوخیستی برای رسیدن به توسعه نمی‌توانست باشد. در تعریف تازه‌ای که زنان در این زمان برای خود جستجو می‌کردند، عدالتی ایجابی ایجاد شده و مردان مروجی برخلاف اسلاف خود همسران شاغل را ترجیح دادند تا با کمک اقتصادی آنها آسوده‌تر زندگی کنند و از قبل اجتماعی بودن زنانشان وجهه‌ای دیگر کسب نمایند و خانواده معاصر را تشخیصی دیگر ببخشند. این باورهای تازه در حاکمیت هم رسوخ کرد و زنانی از جنس حاکمیت بعد از تجربه انقلاب عنوان کردند که به این نتیجه رسیده‌اند که در اسلام زنان به هیچ‌رو جایگاهی پایین‌تر از مردان ندارند. اما ما را چه می‌شود که سهم زنان شاغل مملکتان تنها ۱۵ درصد است و این سهم در دیگر ممالک دنیا به ۴۵ درصد می‌رسد و هنوز هم فاصله‌ها را برای انکار حضور ضروری می‌بینیم.

این گام‌ها به تقلید از جوامع صنعتی در داخل شکل گرفت و بی‌تأثیر از منش مازوخیستی برای رسیدن به توسعه نمی‌توانست باشد. در تعریف تازه‌ای که زنان در این زمان برای خود جستجو می‌کردند، عدالتی ایجابی ایجاد شده و مردان مروجی برخلاف اسلاف خود همسران شاغل را ترجیح دادند تا با کمک اقتصادی آنها آسوده‌تر زندگی کنند و از قبل اجتماعی بودن زنانشان وجهه‌ای دیگر کسب نمایند و خانواده معاصر را تشخیصی دیگر ببخشند. این باورهای تازه در حاکمیت هم رسوخ کرد و زنانی از جنس حاکمیت بعد از تجربه انقلاب عنوان کردند که به این نتیجه رسیده‌اند که در اسلام زنان به هیچ‌رو جایگاهی پایین‌تر از مردان ندارند. اما ما را چه می‌شود که سهم زنان شاغل مملکتان تنها ۱۵ درصد است و این سهم در دیگر ممالک دنیا به ۴۵ درصد می‌رسد و هنوز هم فاصله‌ها را برای انکار حضور ضروری می‌بینیم.

این گام‌ها به تقلید از جوامع صنعتی در داخل شکل گرفت و بی‌تأثیر از منش مازوخیستی برای رسیدن به توسعه نمی‌توانست باشد. در تعریف تازه‌ای که زنان در این زمان برای خود جستجو می‌کردند، عدالتی ایجابی ایجاد شده و مردان مروجی برخلاف اسلاف خود همسران شاغل را ترجیح دادند تا با کمک اقتصادی آنها آسوده‌تر زندگی کنند و از قبل اجتماعی بودن زنانشان وجهه‌ای دیگر کسب نمایند و خانواده معاصر را تشخیصی دیگر ببخشند. این باورهای تازه در حاکمیت هم رسوخ کرد و زنانی از جنس حاکمیت بعد از تجربه انقلاب عنوان کردند که به این نتیجه رسیده‌اند که در اسلام زنان به هیچ‌رو جایگاهی پایین‌تر از مردان ندارند. اما ما را چه می‌شود که سهم زنان شاغل مملکتان تنها ۱۵ درصد است و این سهم در دیگر ممالک دنیا به ۴۵ درصد می‌رسد و هنوز هم فاصله‌ها را برای انکار حضور ضروری می‌بینیم.

◇ سفر حجمی در خط زمان

زمانی که «محمد مصلح الدین» نماینده صندوق جمعیت سازمان ملل متحد برای مرحله دوم طرح «ملیکا» که تشکیل سازمان‌های غیردولتی مربوط به زنان را در میان معدودی از آنها بازآموزی می‌کرد رحل اقامت به تهران افکنده بود با اشاره به محرومیت زنان در ابتدایی‌ترین سطوح خود یعنی دستمزد و مزایا از طرح مشترک صندوق جمعیت سازمان ملل با مرکز مشارکت امور زنان در چهارچوب برنامه سوم توسعه سخن گفت، حرف‌های او از دل واقعیت‌هایی بیرون آمده بود که اشتغال زنان را گاهی شوق انگیز و زمانی اشک انگیز جلوه می‌داد. تعریفی برآورده از آمار و ارقام سازمان بهداشت جهانی که نشان از آن داشت که زنان با دارا بودن ۵۰ درصد جمعیت جهان، کم‌تر از ۲۵ درصد نیروی کار رسمی دنیا را در اختیار دارند و ۷۵ درصد ساعات کار جهان متعلق به آنهاست ولی تنها از ۱۰ درصد درآمد جهانی بهره‌مند هستند.

اما در ایران آمار و ارقام این سال‌ها نشان می‌دهد که زنان گسل‌های تاریخی را پشت سر گذاشته‌اند و دیگر صدایی در خانه مانده و به انزوارانده نیستند. ۷۰ درصد از زنان خانه‌دار

که تا پیش از انقلاب سستی بودند امروز در اجتماع هستند. هرچند در آگهی‌های تبلیغاتی جهت وجود اشتغال و بافت مردسالارانه نه تنها به نقش‌های خانگی و تربیتی در کنار مسئولیت‌های بی‌شمار بلکه وظایفشان در ارتقاء و توسعه علمی چنین تجربه‌ها و تضادهایی هم دیده می‌شود. برای مثال در ایران تنها ۱۰ درصد از زنان در سطوح عالی تحصیلی به اشتغال می‌رسند. این آمارها نشان می‌دهد که چه برای زنان و چه برای جامعه، اینها تنها گام‌های اولیه است. برای رسیدن به تعادل و توازن مناسبت‌ها باید اصلاح شوند.

حکومت‌ها باید با توجه به تغییرات جمعیت‌شناختی و تغییرات نیازهای جمعیت‌شناختی اقدامات لازم را در زمینه‌های مختلف انجام دهند. به عنوان مثال، در زمینه‌های مختلف باید برنامه‌ریزی‌ها را با توجه به تغییرات جمعیت‌شناختی و تغییرات نیازهای جمعیت‌شناختی انجام دهند.

وجود دارند که تمثیلی از بار کشاکش بودن هستند و علاوه بر نقش زن بودن، قالبی مردانه نیز برای خود خلق کرده‌اند؛ «مستوره جلوخانی» نخستین گاراژدار زن از خودباوری مردانه‌اش می‌گوید: «از اول فرقی بین خودم و مردها نمی‌دیدم ... مثلاً یک بار راننده‌ای می‌خواست پارک بکند، مردک حرف نامربوطی زد، کراواتش را در دستم پیچیدم و داشتم خفه‌اش می‌کردم که سر و صدا کرد، مردم آمدند نجاتش دادند.»

در برابر اقتضای گوناگونی از زنان که با تمام شرایط تبعیض آمیز به کار کردن میلی فراوان دارند، هنوز هم تبلیغاتی در باره فرهنگ خانه نشینی بنا به مصلحت عده‌ای صورت می‌گیرد. هم اکنون ۲۹/۵ میلیون نفر از جمعیت زنان کشور خانه‌دار هستند و از هر ۱۰۰ زنی که ده سال به بالا دارد ۹۵ زن بی هیچ درآمدی زندگی می‌کنند. در طی سال‌های ۶۵-۵۵ نیز اشتغال زنان دستخوش نوسانات و نابسامانی‌های بسیاری بوده و هر سال از میزان زنان شاغل دو درصد کاسته شده تا جایی که رقم ۱۲۰۰۰۰۰ نفر به ۹۷۵ هزار نفر کاهش یافته است.

نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۷۱ از این میزان سهم زنان شاغل ۹/۱۵ درصد حضور زنان شاغل در بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی را نشان می‌دهد. این آمارها نشان می‌دهد که زنان در بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی حضور دارند و نقش‌های مختلفی ایفا می‌کنند. به عنوان مثال، در زمینه‌های مختلف باید برنامه‌ریزی‌ها را با توجه به تغییرات جمعیت‌شناختی و تغییرات نیازهای جمعیت‌شناختی انجام دهند.

عدم حضور زنان شهری در برخی از حرفه‌ها، نشان از خلأ ناشی در مشاغل مورد تصدی آنان و سر درگمی در تصمیم‌گیری‌ها و چالش‌های جدی میان انتظارات خانوانگی این زنان دارد.

در حالی که ۴۶/۰۲ درصد زنان متخصص در شهرها به سر می‌برند ولی حضور این زنان در بخش صنعت و مشاغل مربوطه به آن تنها ۱۷/۲۲ درصد است. زنانی که در حوزه‌های دینی تحصیل کرده‌اند نیز سطوحی از شاغلان را به خود اختصاص داده‌اند، این رقم در شهرها ۸۴۸ نفر و روستاها ۱۰۲ نفر تخمین زده شده است که باز هم رقمی ناچیز به نظر می‌رسد و با نوع نگرش آنها بی‌ارتباط نمی‌تواند باشد. گرچه آنها می‌توانند با ورود به مناسبات حقوقی ممالک اسلامی در بهبود وضع زنان نقش کم و بیش مؤثری داشته باشند. تأکیدات این سال‌ها بر نقش غیراقتصادی زن مبنای فرهنگی برای این باور ساخته، تاحدی که آن را به عرف بدل داشته است و محدوده اشتغال زنان را در یافت مدرن هم به شغل‌های بهداشتی محدود کرده و در ساخت سنتی در همان دیرینگی محصور داشته است. در ساختمان‌ها هم اگر دقیق شویم نمی‌توانیم ارایه فرصتی تازه را برای زنان بازگویی کنیم بلکه تداوم سلسله مراتبی همان نقش‌های گذشته از خانه به اجتماع است.

بنابراین برای رسیدن به توسعه و کاهش نابرابری‌های پایدار باید دامنه انتخاب‌ها را گسترده‌تر کرد تا زنان به تعریف تازه‌ای از خویش دست یابند و از تشابه با مردان بپرهیزند و تساوی با آنان را جستجو کنند.

- ۱- فروش دختران قزاق، افسانه نجم‌آبادی، انتشارات روشنگران
- ۲- تاج السلطنه خاطرات، خطی، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- ۳- سازمان زنان: در دوره محمد رضا پهلوی در چهارچوب صلاح‌طلبی‌های فمینیسم دولتی در راه حقوق زنان شکل گرفت
- ۴- آیت الله مرتضی مطهری، مسئله حجاب، صفحه ۸۸
- ۵- به بررسی‌های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۷۲ رجوع شود.
- ۶- زنان فعالان عرصه تولید و اشتغال با کم‌ترین چشمداشت، اخبار اقتصاد، ۷۸/۶/۲۷
- ۷- «برتری جنسی تنها یک بازی تازه‌جنسی است، که از سوی ایدئولوگ‌های نظام پاتریمونیاال به عنوان لگوی کاری زنان ارایه می‌شود و زنان را بر محور این باور به بازی می‌گیرد.
- ۸- سلف شیشه‌ای، از سری جامعه‌شناسان عواملی را می‌گویند که مانع رسیدن زنان به مشاغل بالای تخصصی و مدیریتی می‌شوند.
- ۹- جامعه‌شناسان فونکسیونالیست تنها نقش اساسی زنان را در جامعه برآوردن نیازهای جنسی مردان و زایش فرزندان می‌دانند و یا هر تغییری در این نقش‌ها مخالفند.

از عالی پور می پرسیم که در فرمانداری شمیران چه می کند و چه خواهد کرد و چه گونه این مسیر را پیموده است.

نمی آمد. این شغل سال هاست که ورود به آن برای زنان عملاً ممنوع است - ممنوعیت قانونی نداشته ولی نظرات و سلیقه شخصی مانع ورود زنان شایسته و توانای ما به این عرصه بوده است.

در هنگامه ی بحث ارتقای زنان و گرفتن پست وزارت، معاونت و مدیرکلی و اوج این مباحث، زهره عالی پور مدیرکل وزارت تعاون - که بسیاری منتظر بودند جزو اولین معاونان دو وزارتخانه باشد، ناکهان سر از فرمانداری شمیران در آورد. انتخاب اولین فرماندار زن نیز شیرین بود و کار آسانی هم به نظر

مدون کردن نظام شایسته سالاری، گامی موثر در ارتقای سطح

مدیرکل وزارت تعاون

گفتگوبار زهره عالی پور اولین فرماندار زن

از گرامی

● یک فرماندار چه وظایفی دارد؟

- به طور کلی در قانون دو هدف مشخص برای فرماندار تعیین کرده اند. فرمانداران همان استانداران منطقه ای هستند با محدوده جغرافیایی که به طور مشخص در دو حوزه برنامه ریزی و مسائل سیاسی، امنیتی فعالیت می کنند. وظایف کلی فرمانداران مطابق با قانون، دقیقاً همان وظایف استانداران که در واقع مجری سیاست های عمومی دولت در همه زمینه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی هستند، می باشد. وظایف فرمانداران همان وظایف استانداران با محدودیت جغرافیایی در دو حوزه برنامه ریزی و سیاسی - امنیتی است.

به نظر من یک فرماندار باید توانایی کافی داشته باشد. آگاه به مسائل سیاسی روز و دارای اطلاعات کافی برای تسلط بر حوزه وظایف خود باشد. از آنجائی که فرماندار بالاترین مقام اجرایی در منطقه است به طور قطع باید روی

● موضوعات مختلف اشرفی داشتند؟

● عکس العملها را سیستم در قبال حضور شما عنوان می کند. منطقه چه بود؟

- به نظر من من در این مدت به مدیریت زنان خیلی علاقه داشتم. شاید بهترین رفتار را اهالی شهر را تجربه کرده اند. از همان ابتدای امر بهترین انتخاب کاملاً اعتماد کردند و در تمام این ارتباطات اظهار لطف کردند و نشان دادند که نسبت به مدیریت زنان اعتماد دارند و بسیار منصفانه بل این موضوع روبه رو شدند.

● با همکاران مرد در کل مشکلی نداشتید؟

- البته درصد کمی از همکاران به صورت منطقی این موضوع را پذیرفتند یعنی در چهارچوب اداری پذیرفتند که یک خانم به عنوان مدیرشان باشد. کسانی هم بودند که از باور کم تری نسبت به مدیریت زنان برخوردار بودند. به مرور زمان با توجه به اطلاعی که از سوابق تجربی مدیریتی من داشتند و بعد هم دیدند که

خیلی سریع مسائل روی روال عادی افتاده و مشکلی ایجاد نشده. آنها هم پذیرفتند.

● آیا مشکلی با سازمان ها، نهادها و مراکزی که مستلزم همکاری با شما هستند، دارید؟

- نمی توانم بگویم که این مشکل از ناحیه جنس زن بودن من است. این بحث اولین انتخاب فرماندار زن در جمهوری اسلامی ممکن است که برای جمهوری ما اولین تجربه باشد منتها از آنجائی که بنده از قبل مدیر بودم اولین تجربه

مدیریتی بنده نبود. برای همین من مشکلی از جهت کار و مسائل مدیریتی خودم نداشتم. بالطبع در برخورد با سازمان‌ها و ارگان‌هایی که متولی قضیه بودند چون بلافاصله متوجه می‌شوند که من اطلاعات کافی راجع به حوزه فعالیت دارم و تسلط کافی در ارتباط با تصمیم‌گیری در مورد مسائل مختلف، همه ارتباط خوبی را برقرار کردند. اگر هم بعضاً مسائلی بود که در واقع این ارتباط کمی کم‌رنگ شده ارتباطی بود که با مجموع فرمانداری داشتند نه با شخص بنده.

● امام جمعه و شهردار چگونه؟

- البته هر کدام از آن‌ها وظایف خاص خودشان را دارند ولی اگر احتیاجی به همکاری باشد با ارتباطاتی که برقرار شده اعلام آمادگی برای کمک به فرمانداری کرده‌اند.

یک بحث است که این ارتباط از لحاظ قانونی باید چگونه باشد که چون فرمانداری بالاترین مقام اجرایی منطقه است باید مجموعه تصمیمات یا سیاستگذاری که در منطقه انجام می‌گیرد با هماهنگی فرماندار باشد و فرماندار نسبت انجام امور تصمیم‌گیری را می‌گیرد. منتهی یکی از اشکالاتی که در واقع در این شهرستان وجود دارد این است که بعضی از مدیریت‌های اجرایی در منطقه وابستگی به مراکز اصلی خودشان در شهر تهران دارند یعنی به دلیل عدم استقلال کامل همه دستگاه‌ها و نهادها، سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به صورت متمرکز در تهران انجام می‌گیرد و این‌ها در واقع مجری سیاست‌های کلی هستند. به عنوان مثال شهرداری منطقه ۱ یا بخشی از شهرداری ۲ یا ۴ در حوزه شهرستان شمیران هستند منتهی چون در واقع شهرداری‌ها منطقه‌ای هستند باید از سیاست‌ها و برنامه‌ریزی شهرداری تهران تبعیت کنند و کم‌تر ملاحظات فرمانداری را در این زمینه در نظر می‌گیرند. به عبارت دیگر آن ارتباطی را که انتظار می‌رود از ناحیه وظایف فرمانداری باید اینجا اثبات شود و استقلال پیدا کند به دلیل همین عدم تمرکز یا عدم استقلال بعضی از دستگاه‌ها و نهادها یک مقدار خدشه وارد می‌شود. در مجموع به دلیل ارتباطی که برقرار شده

و جلساتی که باهم داشتیم از ناحیه شهرداری و امام جمعه اعلام آمادگی کردند که با فرمانداری همکاری کنند.

● پس مغایرتی پیش نیآورده است؟

- نه برای این که ما فکر می‌کنیم هر چیزی باید راه کارشناسی خودش را طی کند. ما هر جا دچار مشکل شدیم یا در جایی بوده که قانون و مقررات بسته شده بود یا اعمال سلیقه‌ای شخصی انجام گرفته بود. در اینجا بناداریم که به صورت یک‌طرفه و بدون پشتوانه علمی و کارشناسی قضاوت کنیم. برای همین کم‌تر از این موارد پیش می‌آید. ما فکر کردیم اگر مسئله‌ای در سطح منطقه پیش بیاید از جایگاه کارشناسی قابل بررسی است. ممکن است بحث‌هایی در توسعه منطقه باشد که این بحث بستگی به امکانات دولتی دارد. به این اختلاف نمی‌گویید چون این تأخیر در اجرای برنامه است. ولی اگر هم تعارضاتی داشته باشیم که عمدتاً ناشی از تصمیمات غیرمنطقی بعضی از مسئولین از قبل باشد سعی کردیم راه‌حلی برای آن‌ها در جلسات کارشناسی پیدا کنیم.

● لطفاً توضیح بفرمایید شمیرانات چند شهر و بخش دارد و شما در فرمانداری چه وظایفی برای اداره امور دارید؟

- شهرستان شمیران دارای سه شهر است: شمیران - لواسان - اوشان فشم می‌گردد و دارای ۲ بخش است: بخش لواسان و رودبار قصران. هر کدام از این‌ها در واقع چند ده و دهستان را تحت کنترل خودشان دارند. ما از ناحیه وظیفه‌ای که داریم عمده‌ترین کارمان انجام کارهای کارشناسی و برنامه‌ریزی منطقه‌ای در رشته‌های مختلف یعنی تشکیل کمیسیون‌های مختلف تخصصی است. بهتر است لفظ گروه کاری - را به جای کمیسیون به کار ببریم - گروه‌های کاری تخصصی در سطح فرمانداری نسبت به شناسایی مشکلات منطقه با مسئولین مربوطه که عمدتاً در هر گروه کاری ۲۰ نفر از دستگاه‌های مختلف عضو هستند همکاری می‌کنند. ما مسئله و مشکلات شهرستان را در جلسه مطرح می‌کنیم. پیشنهادهای را ارائه می‌دهیم مصوباتی را در آن کار گروه خواهیم داشت و انشاءالله در جلسه بعد هم نسبت به

ارزیابی و اقدامی که برای رفع آن انجام دادیم گزارشاتی را خواهیم داشت. این یک بخش از کار فرمانداری است که بخش بسیار حساس و مهمی است. به اضافه این که بخشی از این تصمیمات احتیاج به اعتبارات و تسهیلات خاص خودش دارد که فرمانداری باید از راه‌های مختلف کشوری نسبت به تأمین این اعتبارات اقدام کند. اجرای پروژه‌های عمرانی در بیرون از مرکز شهرها، باز از وظایف فرمانداری‌هاست که از طریق راه‌کارهای قانونی که برایش تعبیه شده، اعتباراتی را در نظر می‌گیرند و فرمانداری‌ها نسبت به اولویت دادن در اجرای پروژه‌های عمرانی اقدام می‌کنند و تا نتیجه نهایی نظارت خواهند داشت. بخشی از کار فرمانداری مربوط به حضور در جلساتی است که در مرکز بخش‌ها با مسئولین مربوطه انجام می‌گیرد. آن‌ها هم به سهم خود مسائل و مشکلاتشان را منتقل خواهند کرد و نسبت به حل آن تصمیماتی گرفته می‌شود. سیاست‌های عمومی دولت که به صورت طرح‌های ملی و غیره در کشور اجرا می‌شود در این منطقه نیز به نوعی اجرا می‌شود. منتهی آیا این سیاست‌ها دقیقاً به همان شکل اجرا شود یا احتیاج به تغییراتی دارد؟ با توجه به شناختی که از مسائل فرهنگی اجتماعی منطقه داریم این باز از وظایف فرمانداری است که نسبت به این قضیه اقدام کنند. امکان دارد که ما احتیاج به بعضی تغییرات در سیاست‌های عمومی برای اجرای طرح‌ها در منطقه داشته باشیم که پیشنهادهای لازم را می‌دهیم. بعضاً سیاست‌هایی که به تصویب رسیده مطابق با قانون اجرا نمی‌شود باز از جمله وظایف فرمانداری رسیدگی به این موارد است که به صورت اختلاف بین مردم و دستگاه‌های مختلف یا بین دستگاه‌های مختلف یا مردم با مردم در واقع مطرح می‌شود. به عبارتی دیگر فرمانداری در مجموع تصمیماتی را که به صورت کلی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی می‌شود و باید اجرا شود از آغاز تا پایان کار و احیاناً عوارض ناشی از آن ممکن است مشکلاتی را به بار آورد. همه این‌ها را تحت کنترل دارد. از جمله وظایف دیگر فرمانداری‌ها از ناحیه بحث حاکمیتی پی‌گیری نهاد‌های

یک فرماندار باید توانایی کافی داشته باشد. آگاه به مسائل سیاسی روز و دارای اطلاعات کافی برای تسلط بر حوزه وظایف خود باشد.

هنوز اعمال سلیقه و نظر شخصی افراد در انتخاب مدیران مؤثر است.

غیردولتی است. و به عبارت دیگر ما در توسعه اجتماعی و سیاسی خودمان تشکیل نهادهای سیاسی و اجتماعی غیردولتی را در دستور کار داریم که از جمله وظایف دولت در فرمانداری به تبع تصمیماتی که در وزارت کشور گرفته می شود، است و ما نسبت به توسعه ی تشکیلات سازمان های غیردولتی اقدام خواهیم کرد. چون معتقد هستیم که همه برنامه های دولت به تنهایی توسط دولت قابل اجرا نیست و برای اجرای برنامه های خود نیاز به مشارکت مردم دارد. البته این مشارکت اشکال مختلف دارد. ممکن است از مدیریت مردم استفاده کنیم ممکن است از نظارت مردم. ممکن است پیشنهاداتی از زبان خود آن ها برای حل مسائل و مشکلات مردم بگیریم و ممکن است از جهت کمک های مالی آن ها بتوانیم اقداماتی در جهت و اجرای برنامه ها به صورت سرمایه گذاری در پروژه ها داشته باشیم. در هر صورت به نظر می رسد مشارکت های مردمی بحث خیلی جدی است که تنها متولی آن فرمانداری ها و استانداری ها می باشند که در سطح کشور این وظیفه را به عهده دارند. بخشی دیگر از وظایف فرمانداری ها نظارت بر کار دستگاه ها و نهادهای دولتی در منطقه است. با توجه به این که فرمانداری بالاترین دستگاه اجرایی در منطقه است ما برای اجرای این وظیفه، بازدیدهایی را از ادارات مختلف ترتیب دادیم و به نوبت از ادارات بازدید خواهیم کرد و با مشکلاتشان آشنا می شویم به اضافه این که اگر پیشنهادی هم در جهت توسعه داشته باشیم آنجا ارائه خواهیم کرد. اگر هم مردم مسائلی راجع به آن اداره داشته باشند در جلسات خصوصی، مشکلات مردم را با مسئولین دستگاه

مربوطه مطرح می کنیم. بعضاً احتیاج به ارتباطات بالاتری است که فرمانداری از جایگاه خودش ارتباطات بالاتر را برای حل آن مسئله مربوط برقرار می کند. بخش دیگر که جزء وظیفه هر دستگاهی در نظام ما هست بحث پاسخگویی به مردم است. فرمانداری شاید تنها جایی هست که در صف مقدم مسائل و مشکلات مردم قرار دارد. چون نسبت به همه دستگاه ها هم جامع تر است به جهت تنوع و موضوعات کاری که به آن مرتبط می شود هم مسئولیتش نسبت به همه دستگاه ها در هر منطقه ای بالاتر است. برای همین من فکر می کنم که در بین همه ارکان دولتی، فرمانداری ها در خط مقدم برخورد مسائل و مشکلات با مردم هستند برای همین باید نسبت به وظایف و مسئولیت هایی که به عهده گرفته اند - که قطعاً مسئولیت خطیری است - همیشه پاسخگویی مردم باشند. به اضافه این که تراکم بسیار سنگین و شدیدی هم در نوع کارشان وجود دارد.

● در این شغل شما اولین بودید، چه توصیه هایی برای زنان دارید؟

- زنان باید برای گرفتن پست های مدیریتی خودباوری نسبت به توانایی هایشان داشته باشند. به دلیل این که وارد بعضی از عرصه ها نشدیم و فکر می کنیم در آن عرصه ها نمی توانیم تجربه موفقی داشته باشیم. حال آن که این مغایر با بحث توانایی های زنان است. عدم حضور زنان در بعضی از پست های مدیریتی به دلیل عدم توانایی زنان در آن پست ها نیست. زنان به دلیل علاقه و گرایش به رشته های تخصصی به بعضی از رشته ها و پست ها وارد نشدند ولی این بدین معنی نیست که نمی توانند از عهده آن پست برآیند. من با حضورم در پست فرمانداری می خواستم ثابت کنم که فرمانداری هم مثل بقیه مدیریت ها است. اگرچه فرمانداری به عنوان یک پست سیاسی مطرح است. از نظر ما مسائل مدیریت ۹۰ درصد آن علوم مدیریت هست که اکتسابی است و ده درصد آن تخصصی است و آن ۹۰ درصد در همه پست های مدیریتی یکسان است یعنی فرد آن ۱۰ درصد تخصص را باید وقتی در پستی قرار

